

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
На тему: «ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ»

Виконав студент 4 курсу, групи ОП-71а
Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Линник Анастасія Сергіївна
Керівник: к.е.н., ст. викладач Дутченко О.О.

Суми – 2021 рік

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра містить – 49 сторінок, 6 таблиць, список літератури з 34 джерел, 4 додатки.

Актуальність теми дослідження обумовлюється тим, що за допомогою обліку та контролю інвестицій підприємства отримують достовірні дані, щодо всіх господарських процесів, визначається ефективність стратегії управління та залучення трудової сили й матеріальної бази для успішного його функціонування. З огляду на особливості економічної діяльності фармацевтичного підприємства, нестабільність фінансових та національних змін, а також жорсткі обмеження відповідних ресурсів, наукові дослідження в цій галузі є вирішальними. Прослідковується відсутність чіткого розмежування витрат та доходів з боку фінансових і інвестиційних видів діяльності на ТОВ «Кусум Фарм». Саме ці характеристики не дають можливості для правильного визначення фінансових результатів в ході їхньої реалізації.

Мета дослідження полягає у вивченні теоретичних і практичних аспектів обліку та контролю фінансових інвестицій на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку і контролю фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм».

Предметом дослідження є теоретичні і практичні питання організації обліку і контролю фінансових інвестицій фармацевтичного підприємства.

Інформаційною базою наукового дослідження є наукова література та звітні матеріали підприємства ТОВ «Кусум Фарм», а саме нормативні та статистичні документи.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

– головними завданнями сучасної структури обліку та контролю інвестицій підприємства є отримання достовірних даних, щодо всіх господарських процесів підприємства, визначення ефективності стратегії

управління та залучення трудової сили й матеріальної бази для успішного його функціонування;

- ТОВ «Кусум Фарм» має стійкий фінансовий стан, адже підприємство за рахунок власних коштів спроможне забезпечувати виконання зобов'язань перед кредиторами;

- ТОВ «Кусум Фарм» організовує облік фінансових інвестицій з метою визначення ефективності грошових вкладень чи навпаки пошуку недоліків та втрат від такого інвестування;

- запропоновано розробляти та своєчасно затверджувати напрямки діяльності та ведення внутрішніх регламентів, сюди можна віднести контроль за веденням фінансових та господарських операцій діяльності підприємства;

- пропонується розробляти матеріали планування діяльності підприємства в розрізі освоєння інвестицій;

- рекомендовано посилити контроль операцій обліку готової продукції, проводити аудит виробничих витрат;

- запропоновано посилити контроль за рухом активів, переданих до продажу, з метою фіксації результатів контролю пропонується запровадити Документ фіксації результатів контролю.

Запропоновані підходи допоможуть підприємству отримати певний прогнозований відсоток прибутку за рахунок своєчасного проведення оцінки якості та собівартості виготовленої підприємством продукції. Тому, своєчасне проведення запропонованих заходів дасть можливість підприємству спрогнозувати основні недоліки в виробничому процесі та розробити шляхи та напрямки їх усунення з метою подальшого ефективного функціонування установи.

Ключові слова: фінансові інвестиції, облік і контроль фінансових інвестицій.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2021 рік.

Рік захисту роботи – 2021 рік

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
к.е.н., доцент

_____ Ю.С. Серпенінова
“ ____ ” _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
на здобуття ступеню «бакалавр»
з спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
студенту 4 курсу, групи ОП-71а
Линник Анастасії Сергіївни

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи «Облік і контроль фінансових інвестицій», затверджена наказом по університету від «12» квітня 2021 року № 0175-VI
2. Термін подання студентом закінченої роботи «17» червня 2021 року
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у вивченні теоретичних і практичних аспектів обліку та контролю фінансових інвестицій на підприємстві.
4. Об'єкт дослідження: процес організації обліку та контролю фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм».
5. Предмет дослідження: теоретичні і практичні питання організації обліку і контролю фінансових інвестицій фармацевтичного підприємства.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах ТОВ «Кусум Фарм».
7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

Розділ 1 «Теоретичні основи обліку та контролю фінансових інвестицій підприємства» - до 31.04.2021

_____ (назва – термін подання)

У розділі 1 дослідити економічну сутність та класифікацію фінансових інвестицій, теоретичні основи їх обліку та методика проведення контролю фінансових інвестицій на виробництві

_____ (зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

Розділ 2 «Організація обліку і контролю фінансових інвестицій на ТОВ «Кусум Фарм» - до 21.05.2021

_____ (назва – термін подання)

У розділі 2 надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Кусум Фарм»; розглянути особливості організації обліку та контролю фінансових інвестицій на підприємстві

_____ (зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент)

Розділ 3 Шляхи вдосконалення обліку і контролю фінансових інвестицій на ТОВ «Кусум Фарм» - до 31.05.2021

(назва – термін подання)

У розділі 3 сформувані шляхи вдосконалення обліку та контролю фінансових інвестицій на підприємстві

(зміст конкретних завдань до розділу, які повинен виконати студент)

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Дутченко О.О., старший викладач		
2	Дутченко О.О., старший викладач		
3	Дутченко О.О., старший викладач		

9. Дата видачі завдання: «__» _____ 20__ року

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

О.О. Дутченко

(ініціали, прізвище)

Завдання до виконання одержав

(підпис)

А.С. Линник

(ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1 Сутність та класифікація фінансових інвестицій підприємства	10
1.2 Теоретичні основи обліку фінансових інвестицій підприємства	13
1.3 Методика проведення контролю фінансових інвестицій	15
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ТОВ «КУСУМ ФАРМ»	18
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «Кусум Фарм»	18
2.2 Організація обліку фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм»	26
2.3 Порядок проведення контролю фінансових інвестицій на підприємстві	29
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ТОВ «КУСУМ ФАРМ»	33
3.1 Вдосконалення організації обліку фінансових інвестицій	33
3.2 Вдосконалення методики внутрішнього контролю фінансових інвестицій	36
ВИСНОВКИ	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Сьогодні систему управління підприємствами доволі складно уявити без залучення обліку та контролю фінансових інвестицій з метою контролю вкладів та надходжень фінансового обігу на підприємстві. Головними завданнями сучасної структури обліку та аудиту інвестицій підприємства є отримання достовірних даних, щодо всіх господарських процесів підприємства, визначення ефективності стратегії управління та залучення трудової сили й матеріальної бази для успішного його функціонування. Наявність та проведення облікових операцій в межах підприємства дає можливість визначити, контролювати та приймати певні управлінські рішення, які ефективно залучатимуть інвестиції з метою розвитку чи розширення підприємства.

Дані показників витрат та доходу на фармацевтичному підприємстві ТОВ «Кусум Фарм» є важливими в ході проведення вивчення та аналізу напрямків господарської діяльності. В ході отримання даних про витрати, які були вимушеними чи запланованими, та доходами, що було отримано в результаті вдалої інвестиції, відбувається обчислення рентабельності капіталу на фармацевтичному підприємстві, визначається ефективність правильного залучення й подальшого використання матеріального та фінансового ресурсу.

Обґрунтоване фінансове інвестування організації, обліку та управління інвестиційною діяльністю відповідно до вимог ринкової економіки є актуальним науково-практичним завданням. З огляду на особливості економічної діяльності фармацевтичного підприємства, нестабільність фінансових та національних змін, а також жорсткі обмеження відповідних ресурсів, наукові дослідження в цій галузі є вирішальними.

Прослідковується й відсутність чіткого розмежування витрат та доходів з боку фінансових і інвестиційних видів діяльності на ТОВ «Кусум Фарм». Саме ці характеристики не дають можливості для правильного

визначення фінансових результатів в ході їхньої реалізації. Певне відокремлення інформації про результат інвестиційних і фінансових напрямків діяльності є відсутньою й у системах поточного обліку, а отже виникає необхідність у проведенні аналізу особливостей організації обліку та аудиту фінансових інвестицій у ТОВ «Кусум Фарм».

Мета дослідження полягає у вивченні теоретичних і практичних аспектів обліку та контролю фінансових інвестицій на підприємстві.

Відповідно до сформульованої мети необхідно виконати наступні завдання дослідження:

- вивчити теоретичні основи обліку та контролю фінансових інвестицій підприємства;
- проаналізувати фінансово-господарську діяльність ТОВ «Кусум Фарм»;
- дослідити основні напрямки організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві;
- визначити порядок проведення контролю фінансових інвестицій;
- запропонувати шляхи вдосконалення організації обліку фінансових інвестицій та методики проведення внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку і контролю фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм».

Предметом дослідження є теоретичні і практичні питання організації обліку і контролю фінансових інвестицій фармацевтичного підприємства.

У роботі було використано наступні методи дослідження: аналізу та синтезу (в ході теоретичного вивчення основних аспектів аналізу фінансових інвестицій на фармацевтичному підприємстві); порівняння (під час співставлення результатів інвестиційної діяльності ТОВ «Кусум Фарм» за останні 3 роки); статистичний (в ході дослідження організації обліку фінансових інвестицій підприємства); узагальнення та систематизація (під

час розробки пропозицій, щодо пошуку ефективних шляхів удосконалення обліку та контролю фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм»).

Інформаційною базою наукового дослідження є наукова література та звітні матеріали підприємства ТОВ «Кусум Фарм», а саме нормативні та статистичні документи.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та класифікація фінансових інвестицій підприємства

Одним із провідних завдань фінансово відповідальних служб в діяльності фармацевтичного підприємства є вивчення та визначення ефективних шляхів для вкладення залученого капіталу. Всі дії, які включають різні вкладення з боку підприємства розміщуються в активі балансу. Під фінансовими інвестиціями підприємства прийнято розуміти всі види майнової й інтелектуальної цінності, які фармацевтичним підприємством вкладатимуться у визначені об'єкти підприємницької чи іншої діяльності. Результатами такої діяльності можна визначити доходи для підприємства, що вклало певні інвестиції чи, наприклад, досягнення соціального ефекту.

Сьогодні досить поширеною залишається думка про те, що інвестиції виступають виключно довгостроковими вкладеннями фармацевтичного підприємства із метою одержання більших прибутків. Проте, варто звернути увагу та той факт, що всі залучені капітали можуть бути інвестованими, як в необоротні чи довгострокові, так і в оборотні, або короткострокові активи.

В ході прийняття підприємством рішень про особливості вкладення фінансових ресурсів у ті чи інші об'єкти інвестиції, потенційний інвестор повинен завчасно визначитися з наступними основними факторами:

- основна мета даного інвестування;
- загальна грошова сума, яку підприємство готове інвестувати;
- терміни, на які фінансові надходження зможуть бути замороженими в окремі домовлені інвестиційні вклади;
- собівартісні параметри окремих об'єктів інвестиції;
- розрахунок суми певних процентів чи доходів, які вони зможуть розрахувати у випадку вкладання коштів у об'єкти інвестиції;

- наявність можливих вигод і доходів в ході альтернативних методів залучення й використання фінансової інвестиції;
- дослідження ризиків, що можуть виникати на момент інвестування;
- чинники ліквідності фінансової інвестиції, іншими словами швидкість та здатність їхнього трансформування в грошовий еквівалент [–15, с.85-86].

Будь-які інвестиції з боку підприємства прийнято класифікувати за такими ознаками:

- об'єкти вкладів: фінансові чи реальні;
- строк інвестицій: довготривалий чи короткотривалий;
- характер участі в інвестиційних процесах, тобто прями чи непрямі.

До реальних інвестицій фармацевтичного підприємства можна віднести придбання основних та допоміжних засобів діяльності та ефективного функціонування підприємства, проведення ремонтних та модернізаційних робіт, проведення вкладу у нематеріальні активи, прирости запасу товарно-матеріальної цінності та інші.

Фінансові інвестиції на підприємстві можуть бути здійснені у наступних напрямках:

- у асоційоване або дочірнє підприємство;
- у спільні види діяльності без залучення ще однієї юридичної сторони;
- придбання корпоративного права іншого підприємства;
- купівля боргового фінансового інструменту.

Основною метою організації та здійснення інвестиційної діяльності з боку підприємства є:

- отримання прибутків підприємством від постійного інвестування, це, як правило можливо лише у випадку довгострокового інвестування;

- поглинення або ж навпаки здобуття певного контролю над підприємствами, які виступають конкурентами для інвестиційної діяльності, в тому числі й з метою його поступової повної ліквідації;
- розробка і створення інтегрованої корпоративної структури, наприклад концерну чи холдингу;
- розширення фінансових і господарських зв'язків із постачальником сировинних матеріалів для фармацевтичного підприємства (матеріали, комплектуючі та інші) з одного боку, а з іншого зі споживачем готової продукції даного підприємства;
- проведення диверсифікації діяльності підприємства та отримання нових доступів до окремо визначених сегментів ринку;
- розробка стратегії з метою збереження ліквідного резерву, тобто, як правило це наявність поточного інвестиційного фінансування [–20, с.63].

Доходи, які отримує підприємство від фінансових інвестицій мають бути відображеними у звітах про фінансові результати за наступними визначеними критеріями:

- доходи в ході участі у капіталі, тобто доходи, які були отриманими від інвестування в асоційоване, спільне чи дочірнє підприємство, облік на яких буде вестися за методами участі у капіталі;
- інші джерела фінансових доходів, тобто дивіденд, процент, суми збільшень балансових вартостей інвестиції й будь-які інші доходи, які було отримано в ході проведення фінансової інвестиції, окрім того доходу, який обліковувався за методами участі у капіталі;
- інші варіанти доходів, тобто ті доходи, що були здійснені під час реалізації фінансової інвестиції підприємством.

Будь-яка витрата і збиток, які сталися під час фінансового інвестування у звіті про фінансові результати мають бути відображеними відповідно до наступних статей:

- наявність втрат під час участі у капіталі, тобто збитки, які було спричинено інвестицією в асоційоване, дочірнє чи спільне підприємство,

іншими словами що призвело до зменшення балансових вартостей підприємства;

- наявність інших витрат, тобто собівартості від реалізації фінансової інвестиції;
- втрати в ході уцінки інвестиції, суми зменшення балансових вартостей інвестиції;
- втрати від зменшення корисності вартості вкладення що відображаються з одночасними зменшеннями балансових вартостей фінансової інвестиції.

Для того, аби успішно реалізовувати задумані підприємствами інвестиційні проєкти варто працювати над впровадженням так званого інвестиційного контролінгу, який включатиме планування інвестиції, узгодження та затвердження інвестиційного проєкту, постійне супроводження проєкту і поточні рапортування щодо проміжних результатів його виконання, крім того, проведення інвестиційного контролю.

1.2. Теоретичні основи обліку фінансових інвестицій підприємства

Кожне підприємство на момент власного економічного зростання та підвищення виробничого циклу організовує облік та контроль за фінансовими інвестиціями, які повинні відбуватися згідно із положенням бухгалтерського обліку «Фінансові інвестиції». Відповідно з законом України «Про інвестиційну діяльність» під інвестиціями прийнято розуміти перелік операцій, якими передбачається придбання певного основного засобу, нематеріального активу, корпоративного права або інших цінних паперів в обмін на фінанси чи окремий майновий фонд [19, с.104].

На момент проведення обліку фінансових інвестицій важливо звернути увагу на особливості їхнього розподілу відповідно до поточних чи довгострокових інвестиційних дій. Поточними інвестиціями можна вважати такі інвестиції, термін яких не перевищуватиме одного року й у будь-який

час можуть бути реалізованими самим підприємством. До довгострокових інвестицій з боку фармацевтичного підприємства можна віднести ті, що укладені строком більше ніж на один рік, але й реалізованими підприємством у будь-який момент, як поточні не можуть.

Раціональною можна вважати ту організацію обліку фінансових інвестицій, у якій відбувається дотримання системних підходів та враховується взаємозалежність усіх методів для обліку та підпорядковуватиметься загальним проявам логіки у сфері оперативного і стратегічного управління фармацевтичного підприємства.

Основна мета організації та проведення обліку фінансових інвестицій підприємства полягає у забезпеченні об'єктивної оцінки, повторних відображень і сучасного реєстрування в облікових регістрах операцій, які безперервно пов'язуються між собою певними фінансовими інвестиціями. Така організація проведення обліку дає можливість узагальнити інформацію про всі проведені підприємством фінансові інвестиції та забезпеченні доступу всіх зацікавлених до даної інформації осіб, що дасть можливість проводити аудит та аналіз з метою вивчення особливостей зростання або спаду інвестиційної діяльності даного підприємства.

Організація обліку та аналізу інвестиційної діяльності підприємства повинна бути здійснена відповідно до чинного законодавства. Серед основних нормативно-правових документів, що забезпечують регулювання інвестиційною діяльністю підприємства варто відзначити закони України «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування» та «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Концепцію «Регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки» та інші.

Вся документація для проведення первинного обліку є досить різноманітною в залежності від того, який тип фінансової інвестиції було здійснено підприємством. Всі підприємства на території України під час придбання або перепродажу цінних документів із кас або поточних рахунків

є підставою для того, аби здійснити записи у бухгалтерський облік. Для цього необхідно мати в наявності прибутковий касовий ордер або виписку із банку.

В тому випадку, коли підприємство бажає придбати певні пакети, то тут виступає необхідність у складанні реєстрів, які варто робити двома примірниками, у яких повинні міститися такі дані, як реквізити, вказана номінальна вартість, купівельна вартість, номер, серія та дата купівлі і продажу [28, с.96-98].

Основна мета проведення первинного обліку полягає у тому, аби отримати всю необхідну інформацію про той об'єкт, який підлягає дослідженню. Вся інформація, яку можна отримати із первинних документів, виступає підставою для того, аби скласти фінансову звітність про те чи інше підприємство.

1.3.Методика проведення контролю фінансових інвестицій

При проведенні контролю фінансових інвестицій основними об'єктами перевірки в межах підприємства є:

- тривале зберігання певних коштів у касі на момент вкладання інвестицій;
- розроблена стратегія розрахунків та платіжних систем для керування грошових надходжень на момент укладання договору про інвестиційну діяльність;
- проведення різного роду фінансових операцій за рахунок залучення коштів банку;
- проведення операції із фінансами в дорозі та прирівняними до них документами;
- контроль стану ведення бухгалтерського обліку та відповідної документації грошового надходження та їхнього подальшого залучення;

- проведення регулярної оцінки щодо залучення фінансових інвестицій на підприємстві та аналіз умов їхнього залучення [26, с.94].

Якість проведених перевірок може залежати від багатьох різних факторів. Одним із важливих моментів у методиці контролю за фінансовими інвестиціями є дотримання нормативно-правової бази, яка є основою для проведення обліку та аудиту фінансового обігу на підприємстві. Крім того, дані методи контролю дозволяють також провести комплексну оцінку ефективності діяльності підприємства та особливості ведення його фінансових та господарських справ.

У тому випадку, коли зазначені нормативно-правові акти є відсутніми на підприємстві на момент проведення обліку та аудиту фінансових інвестицій всі результати такого контролю будуть залежати виключно від кваліфікації тих контрольних груп, які займаються дослідженням даного питання на підприємстві. Такі результати, певним чином, виглядають дещо суб'єктивними, а отже все ж ефективність нормативного забезпечення для ведення обліку та аудиту фінансових інвестицій підприємства є більш ефективними та об'єктивними.

Для ефективної організації методики проведення обліку та аудиту фінансових інвестицій на підприємстві повинні розроблятися та своєчасно затверджуватися напрямки діяльності та ведення внутрішніх регламентів. Зокрема, сюди можна віднести контроль за веденням фінансових та господарських операцій діяльності підприємства [18, с.142].

Для організації ведення обліку та аудиту фінансових інвестицій на підприємстві необхідно розробити та дотримуватися вимог наступного регламенту роботи робочими групами:

- формування складу груп, які будуть залучатися до перевірки визначених об'єктів господарювання в залежності від специфіки його діяльності;

- визначити відповідальну особу, яка займатиметься питаннями координації дій і формуванням певних узагальнень, щодо отриманих результатів перевірки;
- затвердження функціональних обов'язків та повноважень тих осіб, які входитимуть до складу перевіряючих груп;
- організувати принципи відбору тих структурних підрозділів, які будуть обиратися робочими групами для перевірки фінансових інвестицій;
- визначити періоди для проведення повторних перевірок на підприємстві;
- затвердження графіку проведення обліку та аудиту фінансових інвестицій на підприємстві [21, с.85-87].

До основних методів, які доречно використовувати під час контролю фінансових інвестицій підприємства можна віднести економічний аналіз, інформаційні моделювання, статистичний розрахунок, вибіркоче і суцільне спостереження, контрольний замір роботи, інвентаризацію.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ІНВУСТИЦІЙ ТОВ «КУСУМ ФАРМ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ «Кусум Фарм»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Кусум Фарм» це один із філіалів великої компанії «Кусум», що спеціалізується на виготовленні фармацевтичних препаратів на території України, Молдови, Узбекистану, Індії, Мексиці, Філіппінах та інші. ТОВ «Кусум Фарм» у місті Суми успішно виготовляє та реалізовує на території України та за її межами фармацевтичну продукцію, яку застосовують у медицині, а саме в неврологічній, гінекологічній, кардіологічній, гастроентерологічній та інших видах консультування та лікування. В таблиці 2.1 наведено реквізити підприємства ТОВ «Кусум Фарм».

Таблиця 2.1 – Ідентифікаційні реквізити ТОВ «Кусум Фарм»

Повна назва підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «Кусум Фарм»
Скорочена назва підприємства	ТОВ «Кусум Фарм»
Поштовий індекс підприємства	40020
Населений пункт	м.Суми
Адреса	вул.Скрябіна, буд.54
Телефон	0542-77-46-10
Електронна адреса	info@kusumpharm.com.

ТОВ «Кусум Фарм» організовує виробничий цикл на підприємстві відповідно до вимог законодавства України, проте, як відомо, будь-яке підприємство прагне до удосконалення та розширення системи виробництва. Тому, на підприємстві прагнуть до експертної аудиторської перевірки, яка дає можливість проаналізувати та оцінити облікову та фінансову систему на

ньому. Крім того, на ринку фармацевтичних послуг підприємство має багато конкурентоспроможних фірм, а тому йому необхідно мати суттєві переваги над ними для того, аби не втратити постійних клієнтів на внутрішньому та зовнішньому ринку фармацевтичних послуг [22, с.96].

ТОВ «Кусум Фарм» організовує діяльність підприємства у декількох напрямках виробництва фармацевтичних препаратів, серед них такі, як:

- виготовлення твердих лікарських препаратів, до яких відносяться пігулки, драже та таблетки, що покриті твердою, щільною оболонкою;
- вакцини;
- стерильні та нестерильні краплі;
- м'які лікарські препарати, такі, як креми, гелі;
- порошкові препарати для одноразового приготування розчинів, що використовуються для ін'єкцій.

Важливо відмітити, що від конкурентоспроможності фармацевтичного підприємства відбувається забезпечення таких показників, як високі виробничі ефективності, які реалізуватимуться за рахунок наявності сучасних видів оснащення і обладнання, технологій, кваліфікованих працівників і вмінням з боку підприємства отримати визнання та авторитет і можуть доволі довгі терміни утримувати дану позицію на ринках, яких відбувається пропозиція скористатися цими послугами та товарами, адже це ще забезпечується відповідно вмінню підприємства ефективно використовувати принципи маркетингового управління [21].

Серед головних умов, котрі сприяють забезпеченню конкурентоспроможності фармацевтичного підприємства варто відмітити:

- необхідність у регулярному використанні підприємством наукового підходу стосовно розвитку стратегічного менеджменту в межах його функціонування та виробничого циклу;
- необхідність у забезпеченні ознак єдності щодо активного розвитку технік, технологій, економіки та і в цілому системи управління на підприємстві;

- необхідність використання сучасних методів з метою дослідження та розробки, це можуть бути програмно-цільові методи для проведення планування, теорії прийняття зваженого рішення та багато інших;

- необхідність для розгляду взаємозалежностей між функціями управління на підприємстві відносно будь-яких процесів на усіх стадіях виробничого циклу даного підприємства;

- удосконалення чи розробка необхідних заходів, котрі можуть підвищити рівень конкурентоспроможності даного підприємства [8].

Конкурентоспроможність ТОВ «Кусум Фарм» характеризується внутрішніми та зовнішніми факторами. До внутрішніх факторів конкурентоспроможності відносять:

- розробка систем і методів для управління досліджуваними підприємствами;

- наявність якісного рівня організації контролю діяльності підприємства;

- розробка прогнозів та проведення планування подальшої діяльності підприємства;

- наявність орієнтації на маркетингові концепції;

- наявність інноваційної технології виробництва;

- орієнтація підприємства на задоволення потреби споживачів;

- дотримання якісних параметрів під час виготовлення продукції.

Зовнішніми факторами конкурентоспроможності ТОВ «Кусум Фарм» можна вважати:

- політичне становище держави;

- наявність економічно стабільних зв'язків;

- наявність ринку конкурентів;

- чітке планування щодо розміщення робочої сили;

- наявність сировинного ресурсу;

- сучасне оснащення техніки, якою користується підприємство під час виробництва продукції;
- концентрація виробництва підприємства;
- нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства.

Оскільки фармацевтичне підприємство постійно стикається із цілим рядом проблем, що стосуються виробництва та реалізації власної продукції, ТОВ «Кусум Фарм» активно розробляє власну стратегію, яка б у фінансовому плані забезпечила йому сталість у економічному зростанні та розвитку. Оскільки ці питання регулюються за рахунок аудиту, що використовують підприємства, а він, в свою чергу, потребує сучасного детального вивчення, обрану питання вважаємо актуальним.

В ході аналізу звітних матеріалів ТОВ «Кусум Фарм» було встановлено, що на підприємстві проводилися внутрішні аудити, якими передбачена детальна перевірка основних напрямків діяльності підприємства, фінансового звіту та бухгалтерського обліку, результати якого були надані керівникам підприємства. Крім того, за рахунок проведення зовнішнього аудиту ТОВ «Кусум Фарм» оприлюднює офіційно підтверджену інформацію про нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства відповідно до вимог чинного законодавства.

Вибір раціональних методів організації обліку та фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм» передбачає, в першу чергу, необхідність дотримання системного підходу та постійної взаємодії різних методів облікових операцій в межах підприємства. Підприємством визначено, що основна мета організації обліку фінансових інвестицій полягає у забезпеченні всіх належних умов для отримання об'єктивної оцінки, проведення своєчасного реєстрування і регулярного відображення до загального огляду результатів облікових операцій підприємства.

Для діагностики фінансового стану фармацевтичного підприємства ТОВ «Кусум Фарм» необхідно побудувати систему фінансових стандартів, яка враховує наступне. По-перше, характеристика сучасного етапу розвитку

українських ринкових відносин. По-друге, фінансові функції фармацевтичного підприємства. По-третє, дуже різні технічний та організаційний рівні, виробництво і реалізація та інші показники. У цих ситуаціях найкраще знайти максимально прийнятний рівень ключових фінансових стандартів для розвитку фармацевтичного підприємства в подальшому.

Ключовими фінансовими показниками, які підлягають аналізу є виручка підприємства, яку воно отримує, розміри наявних активів, співвідношення між довгостроковими та поточними зобов'язаннями, аналіз чистих активів, а також персонал. Дані ключових фінансових показників, які нами досліджувалися за звітними матеріалами ТОВ «Кусум Фарм» наведені у таблиці 2.2.

Як бачимо із таблиці 2.2, всі досліджувані параметри в період з 2018 по 2020 роки підвищилися, що свідчить про активну підприємницьку діяльність та фінансові інвестиції ТОВ «Кусум Фарм».

Таблиця 2.2 – Ключові фінансові показники ТОВ «Кусум Фарм» (тис. грн) [34].

Показник	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2019 р.	на 31.12.2020 р.
Виручка	475 584	603 911	706 561
Розмір активів	360 014	432 044	506 969
Всього зобов'язань (у тому числі):	354 931	287 248	261 223
довгострокові зобов'язання (%)	0,00%	56,31%	10,01%
поточні зобов'язання (%)	100,00%	43,69%	89,99%
Чисті активи	5 083	72 766	245 746
Персонал	466	514	563

Відзначимо, що довгострокові зобов'язання змінилися з 56,31 % в 2019 році до 10,01 % у 2020 році. Деяко інший вигляд мають поточні зобов'язання, які в 2018 році склали 100 %, а у 2019 – 43,69 %, а потім знову на період 2020 року підвищилися і склали 89,99 %.

Всі досліджувані показники, які надаються у звітних фінансових матеріалах ТОВ «Кусум Фарм» щорічно підвищуються, зокрема оборотні та нематеріальні активи. Знижується поточна дебіторська заборгованість та станом на 2020 рік складає 53 260 тис.грн., дебіторська заборгованість перед бюджетом 15 996 тис.грн., а інша поточна дебіторська заборгованість 11 750 тис.грн [34]. Також на підприємстві прослідковується підвищення рівня витрат, які почали стрімко зростати в період 2019-2020 років. Результати фінансової діяльності ТОВ «Кусум Фарм» наведено у додатку Б та В.

Для комплексної оцінки фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм» ми розраховали показники ліквідності фармацевтичного підприємства, які наведені у таблиці 2.3.

Аналіз ліквідності балансу дає змогу надати порівняльну оцінку коштів в активах, класифікованих за порядком ліквідності, із зобов'язаннями, класифікованими за строком погашення та за зростанням.

Загальна метрика балансу показує взаємозв'язок між сумою всіх оборотних активів фармацевтичного підприємства та сумою всіх зобов'язань, що підлягають сплаті. Це важливо, коли мова йде про погашення чи отримання боргової частки коштів. Цей показник дозволяє порівняти баланси підприємств, які належать до різних звітних періодів, з балансами різних підприємств. Іншими словами, баланс визначається як ступінь покриття зобов'язань фармацевтичного підприємства його активами, а період конверсії цього активу в грошові кошти відповідає строку погашення зобов'язання.

З отриманих показників ліквідності ми бачимо, що коефіцієнт покриття кожного року підвищується, так само, як і коефіцієнти швидкої ліквідності та абсолютної ліквідності, що, в свою чергу, впливає на чистий оборотний капітал, котрий отримує ТОВ «Кусум Фарм».

Таблиця 2.3 – Показники ліквідності ТОВ «Кусум Фарм» за період 2018-2020 рр.[34].

Показник	2018	2019	2020	Співвідношення результатів 2020 до 2018 рр.	Нормативне значення
Коефіцієнт покриття	1,581	1,970	2,520	2,176	>1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,042	1,170	1,506	1,329	> 1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,543	0,475	0,730	0,145	> 0,2
Чистий оборотний капітал, тис.грн.	232891,00	367802,00	646937,00	7,759	Не від'ємне значення

Три з чотирьох показників ліквідності показують позитивну динаміку за аналізований період – коефіцієнти покриття, швидкої ліквідності та чистий оборотний капітал, а от коефіцієнт абсолютної ліквідності має тенденцію до погіршення.

Рентабельність є показником, який зазвичай характеризує рівень ефективності роботи та діяльності підприємства. Розрахунок показників рентабельності наведено в табл.2.4.

Таблиця 2.4 – Показники рентабельності ТОВ «Кусум Фарм» за період 2018-2020 рр.[34].

Показник	2018	2019	2020	Співвідношення результатів 2020 до 2018
Рентабельності активів	0,088	0,157	0,171	1
Рентабельності власного капіталу	0,139	0,223	0,226	1,007
Рентабельності продажів	0,104	0,171	0,247	1,298
Рентабельності продукції	0,235	0,433	0,766	1,243

Відносні співвідношення показників 2018 року у порівнянні з 2020 практично всі збільшувались, окрім показника рентабельності активів, який взагалі не змінився. Найбільше зросли показники рентабельності продажів та продукції до 1,298 та 1,243 відповідно.

Таблиця 2.5 – Показники платоспроможності ТОВ «Кусум Фарм» за період 2018-2020 рр.[34].

Показник	2018	2019	2020	Співвідношення результатів 2020 до 2018	Нормативне забезпечення
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,635	0,703	0,755	1,247	>0,5
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,365	0,297	0,245	0,570	разом з попереднім показником повинні бути =1
Коефіцієнт фінансової залежності	1,576	1,423	1,325	0,801	відсутнє, але має збільшуватись
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,212	0,288	0,373	2,292	>0,5
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,635	0,703	0,755	1,247	>0,52.
Коефіцієнт забезпечення власними коштами	0,367	0,493	0,603	1,907	>0,5

За показниками платоспроможності можна зробити висновок щодо фінансового стану підприємства, оскільки інтенсивність обігу коштів, тобто швидкість перетворення їх на готівку, безпосередньо впливає на платоспроможність підприємства. На даному підприємстві ефективність використання власних коштів є високою.

Отже, на основі отриманих результатів, наведених у таблицях 2.3 та 2.5 можна зробити висновки, що за показниками ліквідності підприємство має досить високий рівень перетворення майна в кошти платежу. Показники

платоспроможності мають задовільний рівень, що вказує на такий стан майна і зобов'язань підприємства, відповідно до якого майно підприємства може виступати забезпеченням виконання зобов'язань перед кредиторами.

Виходячи із аналізу фінансової звітності ТОВ «Кусум Фарм» можна зробити висновки, що організація обліку фінансових інвестицій підприємства охоплює всі його процеси, починаючи від первинних етапів реєстрації наявної економічної інформації та завершуючи складанням звітності та обробки статистичних матеріалів, щодо прибутків та втрат на підприємстві. Основними факторами, які визначають проведення обліку фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм» є періоди утримання даних інвестицій та наявність можливостей використати цих інвестицій у будь-який, необхідний для підприємства, час.

2.2. Організація обліку фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм»

ТОВ «Кусум Фарм» організовує облік фінансових інвестицій з метою визначення ефективності грошових вкладень чи навпаки пошуку недоліків та втрат від такого інвестування. Відповідно, на основі отриманих даних, в ході такого аналізу, підприємство має можливість проаналізувати свої сильні та слабкі сторони на момент фінансового інвестування та в подальшому уникати непродуманих рішень при здійсненні вкладів у вигляді інвестицій.

ТОВ «Кусум Фарм» організовує порядок дотримання та проведення контролю обліку всіх фінансових інвестицій. Зокрема, активно звертається увага на виявлення основних чинників відхилення від незапланованих витрат та інвестицій підприємством. Всі відхилення, які наявні у фінансових витратах на підприємстві фіксуються та відображуються у бюджеті проекту підприємства з метою своєчасного виявлення всіх можливих ризиків, які ТОВ «Кусум Фарм» може зазнати в ході такого інвестування. Даний прийом, який використовується підприємством дає можливість своєчасно виявити всі ймовірні несподівані інвестиції, які не були завчасно прорахованими, а

відповідно й кількість таких відхилень буде набагато меншою. Крім того, у разі виявленні відхилень на підприємстві відбувається їхній детальний аналіз, який дає змогу наступного разу уникнути подібних витрат. На основі отриманого аналізу несподіваних чи незапланованих інвестицій у підприємстві аналізують причини таких відхилень та розробляються пропозиції щодо їх подальшого усунення та ліквідації його наслідків.

Джерела управлінського обліку та контролю являються ключовими документами для бухгалтерського обліку грошових коштів та фінансових інвестицій, звіти про рух грошових коштів та касові документи для корпоративних рахунків, банківські звіти про рух грошових коштів, аналітичні бухгалтерські записи та синтетичний облік за рахунками «Каса», «Рахунки в банках», «Інші кошти», «Довгострокові фінансові інвестиції», «Поточні фінансові інвестиції», «Бланки суворого обліку» (Журнал 1 і Відомості 1.1, 1.2, 1.3, розділ II Журналу 4, Відомість аналітичного обліку фінансових інвестицій 4.2, звітність про використання та стан грошових коштів і фінансових інвестицій (баланс (ф. №1), звіт про рух грошових коштів (ф. №3), примітки до річної фінансової звітності (ф. №5).

Оцінка фінансових інвестицій на ТОВ «Кусум Фарм» відбувається шляхом визначення етапу, на якому вона перебуває. Отже, початковим етапом у оцінці фінансових інвестицій є їх первісна вартість. На другому етапі може відбуватися певна переоцінка вартості такої інвестиції, при чому вона може бути справедливою, амортизованою, або ж за участі капіталу. Третім етапом фінансових інвестицій досліджуваного підприємства є визначення чистої вартості реалізації, що формується в залежності від ідентифікації собівартості чи середньозваженої собівартості.

Облік фінансових ресурсів на ТОВ «Кусум Фарм» відбувається за рахунок:

- створення певного алгоритму керування фінансовими інвестиціями в залежності від їхнього типу та тривалості;

- організовується оцінка фінансової інвестиції та дати здійснення даного інвестування на дату формування балансу;
- відбувається регулярне заповнення необхідної документації, щодо всіх фінансових інвестицій та операцій, які здійснювалися підприємством;
- організовуються аналітичний та синтетичний облік у системах внутрішніх рахунків та облікових реєстрів;
- ведуться підсумкові обліки, які заносяться до журналів-ордерів, на основі яких відбувається формування фінансової звітності, яка, в свою чергу, оприлюднюється для ознайомлення широкого загалу після проведення кожного наступного аудиту;
- відповідно до робочого плану підприємства проводиться інвентаризація наявних на ньому цінних паперів та визначення теперішнього стану фінансових інвестицій;
- проводиться регулярний контроль та аналіз фінансових інвестицій з точки зору законності та правомірності [34].

Облік фінансових вкладень, отриманих внаслідок внеску засновника (учасника) до статутного капіталу фармацевтичного підприємства, відобразатиметься на його рахунку відповідно до конституційної угоди наступних записів. Процес бухгалтерського обліку придбання інвестицій в обмін на випуск власних акцій товариством з обмеженою відповідальністю здійснюється наступним чином:

- перевірка точності бухгалтерського обліку фінансових вкладень у придбання, оцінку балансу, доходи та витрати на фармацевтичному підприємстві;
- перевірка дотримання та правильності ведення податкового обліку;
- перевірка цілісної форми фінансової звітності.

Оскільки ТОВ «Кусум Фарм» це відома на території України та за її межами фармацевтичне підприємство то в ній дотримуються безстрокових фінансових інвестицій, метою яких є наявність у підприємства акцій та

фінансових інвестицій із залученнями дочірніх та підлеглих підприємств та філій.

2.3. Порядок проведення контролю фінансових інвестицій на підприємстві

ТОВ «Кусум Фарм» організовує порядок дотримання та проведення контролю обліку всіх фінансових інвестицій.

Завданням контролю фінансових інвестиційних операцій на підприємстві ТОВ «Кусум Фарм» є:

- встановлення точності документування отримання, передачі, використання та амортизації фінансових інвестицій;
- перевірка ефективного способу їхнього використання та зберігання;
- встановлення точності визначення тривалості фінансової інвестиції;
- відображення первісної вартості фінансових вкладень в бухгалтерському обліку та підтвердження достовірності результату її переоцінки;
- дослідження законності операцій, пов'язаних з амортизацією фінансових інвестицій, непридатних для використання та подальшої ліквідації;
- підтвердження законності та точності відображення в обліку операцій, пов'язаних з фінансовими інвестиціями.

Зокрема, активно звертається увага на виявлення основних чинників відхилення від незапланованих витрат та інвестицій підприємством. Всі відхилення, які наявні у фінансових витратах на підприємстві фіксуються та відображуються у бюджеті проєкту підприємства з метою своєчасного виявлення всіх можливих ризиків, які ТОВ «Кусум Фарм» може зазнати в ході такого інвестування. Даний прийом, який використовується

підприємством дає можливість своєчасно виявити всі ймовірні несподівані інвестиції, які не були завчасно прорахованими, а відповідно й кількість таких відхилень буде набагато меншою. Крім того, у разі виявлення відхилень на підприємстві відбувається їх детальний аналіз, який дає змогу наступного разу уникнути подібних витрат. На основі отриманого аналізу несподіваних чи незапланованих інвестицій на підприємстві аналізують причини таких відхилень та розробляються пропозиції щодо їх подальшого усунення та ліквідації його наслідків.

Одним із методів, що також активно використовуються на підприємстві ТОВ «Кусум Фарм» є інвентаризація, яка відбувається з метою перевірки всіх наявних цінних паперів на підприємстві, перевірка інформації, щодо земельних ділянок на яких відбувається будівництво філіалів підприємства та інше, з метою уникнення ризиків у подальшій системі та структурі управління [31, с.89].

На момент проведення інвентаризації ТОВ «Кусум Фарм» дотримується наступних критеріїв:

- вивчення правильності оформлення всіх наявних на підприємстві цінних паперів;
- визначення реальної вартості всіх цінних паперів, які на даний час знаходяться на балансі;
- аналіз цінних паперів з метою проведення певного порівняння всіх фактичних даних та даних, що вказані в бухгалтерському обліку;
- постійний контроль відображення результатів обліку доходів та витрат, які були пов'язані із цінними паперами.

На момент вивчення будь-яких фінансових операцій на ТОВ «Кусум Фарм» відповідальними контролерами здійснюється:

- перевірка всіх наявних інвестицій на фармацевтичному підприємстві, а також вивчення умов їхнього збереження;
- вивчення особливостей документального оформлення різного типу фінансових інвестицій;

- перевірка необхідних реквізитів;
- вивчення договірних умов, на підставі яких відбулося фінансове інвестування;
- правильність відображення фінансових інвестицій, які були здійснені на підприємстві ТОВ «Кусум Фарм».

Таким чином, головним завданням підприємства ТОВ «Кусум Фарм» на сьогодні є мінімальні фінансові вкладення у виробничий процес підприємства та отримання максимальних прибутків. Проте, вміння ефективно та раціонально розподілити фінанси та правильно їх використовувати й визначають ефективність функціонування підприємства та його здатність конкурувати на ринку фармацевтичних послуг.

На підприємстві ТОВ «Кусум Фарм» з метою підвищення ефективності оборотності коштів, котрі знаходяться в обороті, у 2020 році було здійснено наступні заходи:

- розроблено та удосконалено нову систему виробництва фармацевтичних препаратів;
- зменшено структуру виробничого запасу за рахунок того, що було зменшено й організаційну структуру матеріально-технічного постачання; започаткування норм економії сировини, яка повинна йти на виробництво таблеток, гелів, драже та інших лікувальних засобів;
- здійснено розробку стратегії управління технологічним процесом, що сприятиме підвищенню конкурентної здатності підприємства за рахунок використання малої кількості оборотних активів підприємства;
- впроваджено стратегічне ведення розрахунку з конкурентами та замовниками, що в подальшому дало змогу сформувати чітку дисципліну у веденні фінансових розрахунків та звітності.

Аналіз звітних матеріалів ТОВ «Кусум Фарм» дав можливість встановити, що на підприємстві проводилися внутрішні аудити, якими передбачена детальна перевірка основних напрямків діяльності підприємства, фінансового звіту та бухгалтерського обліку, результати якого

були надані керівникам підприємства. Крім того, за рахунок проведення зовнішнього аудиту ТОВ «Кусум Фарм» оприлюднює офіційно підтверджену інформацію про нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства відповідно до вимог чинного законодавства.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ТОВ «КУСУМ ФАРМ»

3.1. Вдосконалення організації обліку фінансових інвестицій

Підприємством ТОВ «Кусум Фарм» постійно відбувається активне залучення нових інвесторів у діяльність власної установи та виробництво нових лікарських препаратів. Саме за рахунок цього підприємство сьогодні працює на розширення виготовлення продукції лікарських препаратів та пошук нових імпортерів сировини для виготовлення нових лікарських форм.

Головною метою організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві є об'єктивна оцінка, ретельне обстеження, бухгалтерські записи операцій, пов'язаних з фінансовими інвестиціями. Бухгалтерія узагальнює інформацію про ці операції у звіті, враховуючи потреби в інформації зацікавлених сторін, аналіз, проведення аудиту з метою підвищення ефективності корпоративної інвестиційної діяльності фармацевтичного підприємства.

Серед основних факторів, котрі визначають успішне функціонування фінансової системи підприємства ТОВ «Кусум Фарм» можна відзначити:

- наявність власної стратегії виробничого циклу фармацевтичної продукції на підприємстві та її поступове удосконалення за рахунок здійснення внутрішнього контролю;
- налагоджена система управління власними фінансовими ресурсами, котрі збільшують відсоток чистого прибутку на підприємстві у порівнянні з валовими показниками;
- налагоджені ринки збуту власної продукції, що виробляється підприємством не лише на українському ринку фармацевтичних препаратів, а й за кордоном, що дає можливість ТОВ «Кусум Фарм» постійно розширювати горизонти збуту продукції та пошуку нових партнерів;

- за рахунок внутрішнього аудиту підприємство постійно формулює довгострокову мету, яку вона прагне реалізувати у чітко встановлені ним терміни з урахуванням всіх можливих фінансових ризиків під час запуску виробничого процесу із виготовлення лікарських форм;
- своєчасне виявлення та ліквідація проблем, котрі виникли на виробничому циклі чи безпосередньо під час збуту продукції на ринку фармацевтичних послуг в Україні чи за кордоном;
- своєчасне визначення основних завдань виробництва лікарських препаратів, котрі дадуть можливість підприємству досягнути поставленої довгострокової мети;
- адаптація власної системи управління підприємством до умов ринкової економіки, що дозволяє розвивати й надалі виробничий цикл фармацевтичної продукції [10, с.109].

Інвестиційна діяльність ТОВ «Кусум Фарм», як і для будь-якого іншого підприємства, є доволі ризикованою, а тому підприємством відбувається пошук нових шляхів та методів удосконалення обліку фінансових інвестицій.

Для удосконалення організації обліку важливо, щоб на підприємстві були розроблені дані та матеріали планування діяльності підприємства та їх контролю в розрізі освоєння інвестицій. Це дасть можливість швидко оцінити дієвість заходів та провести власну, комплексну оцінку такої фінансової діяльності підприємства.

На нашу думку, для удосконалення організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві необхідно посилити контроль операцій обліку готової продукції ТОВ «Кусум Фарм», для чого пропонуємо:

- впровадити анкету з метою виявлення особливостей ведення облікових операцій на підприємстві;
- скласти загальний план аудиту (контролю);
- розробити програму проведення внутрішнього контролю.

Крім зазначених вище шляхів удосконалення організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві пропонуємо удосконалити й інші його

напрямки. Наприклад, розробляти та поступово проводити аудит виробничих затрат на виробництві, що є невід'ємною складовою будь-якого підприємства. До його складу можуть входити:

- проведення процедури аналізу та списання наявних раніше на підприємстві обсягів виробничих запасів (документальне оформлення всіх вибулих запасів на підприємстві);
- проведення аудиту з питань нарахування заробітних виплат працівникам підприємства, яке базуватиметься на детальному аналізі основних способів нарахування виплат на підприємстві, правильність нарахування фінансів, введення автоматизованого обліку виплат для працівників підприємства;
- проведення аналізу основних методів амортизації, що використовуються підприємством при амортизації необоротних активів;
- проведення аудиторського аналізу з питань вимушених виробничих витрат на підприємстві, серед яких можна визначити оплата енергетичних послуг, несподіваних витрат підприємства та інші.

Отже, організація обліку фінансових інвестицій має охоплювати процес від первинної реєстрації економічної інформації до складання звітності та отримання результатів.

Як показує практика, інвестиційна діяльність в умовах ринкової економіки приносить значні доходи компанії. Дохід від частки капіталу асоційованих, дочірніх підприємств, а також від операцій з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, у багатьох з них перевищує дохід від операційної діяльності.

Тому, важливо мати повну інформацію в обліку та звітності інвестиційних процесів підприємства, отримувати достовірну інформацію про інвестиційні доходи та витрати та чітко визначати результати кожної підприємницької діяльності. Адже саме підприємства є одними з найважливіших суб'єктів ринкової економіки.

3.2. Вдосконалення методики внутрішнього контролю фінансових інвестицій

Система внутрішнього контролю ТОВ «Кусум Фарм» дає можливість ознайомитися із внутрішньою структурою діяльності підприємства та визначити ключові недоліки в системі його управління та функціонування, здійснювати керівником підприємства контроль за організацією діяльності установи та визначення відповідності його діяльності чинним нормативним законодавчим документами.

Важливо звернути увагу й на оцінку ризикованих випадків, які входять до складу систем внутрішнього контролю з метою захисту функцій мінімізації зовнішніх та внутрішніх ризиків, забезпечення такого порядку проведення операцій на підприємстві, який сприяє досягненню поставлених цілей його діяльності і виконання всіх вимог норм і правил. Ця складова системи внутрішнього контролю визначає необхідність виявляти та оцінювати на постійній основі фінансові ризики, що можуть негативно позначитися на досягненні підприємством поставлених цілей [14].

Головною метою при проведенні контролю діяльності та фінансових інвестицій підприємства є виявлення факту законності функціонування підприємства, достовірності наданих для розгляду в інформаційних просторах матеріалів, що характеризують основні напрямки виробничих процесів підприємства. Крім того, контроль фінансових ресурсів та їхнього залучення показує власникам підприємства основні недоліки у веденні облікової та фінансової звітності.

Проблемами та недоліками, які змушують фармацевтичне підприємство організовувати пошуки таких методів є:

- поява порушень вимог щодо фінансового інвестування, в ході виявлення яких підприємство може втратити певні кошти та мати ризики в системі фінансової діяльності та управління;
- наявність порушення вимог стосовно правильності оцінки фінансових інвестицій, в ході чого може бути виявлено невідповідність чи

неадекватність виставленої ціни на цінні папери чи предмети господарювання, в які відбувається фінансове інвестування на фармацевтичному підприємстві;

- вкладення фінансових інвестицій у дочірні чи асоційовані підприємства;

- неправильність оцінки збитків, яких може зазнати фармацевтичне підприємство під час фінансових інвестицій;

- зміни в інвестованому підприємстві, що не були вказаними в договірних паперах чи обговореними в присутності юридичної особи [16, с.129].

З огляду на зазначені недоліки, ми вбачаємо за необхідне запровадити на ТОВ «Кусум Фарм» такі шляхи вдосконалення контролю фінансових інвестицій на підприємстві:

- сприяти удосконаленню системи обліку фінансового інвестування усіх спільних підприємств та філій, що є безпосередньо пов'язаним між собою договірними відносинами в ході здійснення фінансового інвестування;

- здійснювати розробку та удосконалення пропозицій, щодо регулярного висвітлення всіх фінансових операцій і дій, які відбуваються на підприємстві, фінансові інвестиції в дочірні та інші підприємства;

- справджувати контроль за вивченням інформації, щодо регулярної зміни витрат і доходів на підприємстві;

- провадити аналіз несподіваних витрат на ТОВ «Кусум Фарм» з метою попередження в майбутньому невігідного інвестування та потрапляння в ризикові ситуації, які загрожують втраті грошових потоків підприємства;

- здійснювати розмежування усіх видів діяльності підприємства.

Для удосконалення внутрішнього контролю ТОВ «Кусум Фарм» пропонується:

1. сформувати експертну комісію для вивчення особливостей ведення внутрішніх облікових операцій на підприємстві з метою попередження всіх можливих фінансових дій на підприємстві, котрі були спланованими чи непередбачуваними;

2. скласти загальний план проведення та організації внутрішнього контролю, що дасть можливість в середині фармацевтичного підприємства ретельно контролювати всі витрати, котрі виникали на підприємстві. Крім, того, на основі даних проведеного контролю варто вести моніторингові дослідження щорічно, щодо динаміки зміни інвестиційної діяльності на підприємстві.

3. розробити програму проведення внутрішнього контролю, за розробленими експертною комісією підприємства вимогами та критеріями. Така програма повинна прийматися виключно в межах фармацевтичного підприємства із врахування всієї специфіки спеціалізації даної установи. Критерії, котрі будуть підлягати оцінці інвестиційної діяльності підприємства повинні розроблятися відповідно до внутрішнього нормативного забезпечення установи.

4. зробити перелік всіх робочих документів, які необхідні для проведення внутрішньої перевірки. Це необхідно для того, аби всі витрати, котрі фіксуються документально були запатентованими у визначених регламентом підприємства документах.

Враховуючи те, що ТОВ «Кусум Фарм» є виробничим фармацевтичним підприємством, нами пропонується посилити контроль за рухом активів, переданих до продажу.

Одним із ефективних шляхів вирішення даної проблеми є поділ усіх активів, переданих до продажу на три групи (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Активи, передані до продажу

Група активів		Склад групи
I група	Активи (особливо товари та матеріали), які в кінцевому рахунку продаються третій стороні, незалежно від ступеня переробки або способу продажу	Сировина для виготовлення лікарських препаратів, об'єкти промислової та інтелектуальної власності без фізичної субстанції, які необхідні для здійснення господарської діяльності
II група	Активи, які включаються до вартості основних фондів і підлягають амортизації	Витрати на придбання основних засобів, оплата заробітної плати працівникам, витрати на проведення ремонту.
III група	Активи, вартість яких вираховується із вартості поточного періоду (включаючи збитки)	Сукупність матеріально-речових цінностей, що діють у натуральній формі протягом тривалого часу як у сфері матеріального виробництва, так і у невиробничій сфері

З метою фіксації результатів контролю нами пропонується запровадити наступний документ, що наведено у додатку Г.

Своєчасне і професійне усунення ймовірних фінансових ризиків підрозділами підприємства має мінімізувати їх у подальшій його діяльності. Систему внутрішнього контролю слід будувати таким чином, щоб забезпечити проведення постійного моніторингу в процесі провадження діяльності для якісної оцінки її результатів та забезпечення оперативного вжиття заходів для своєчасного виявлення всіх можливих ризиків на підприємстві.

Звісно, фінансові результати та ефективне організація контролю фінансових інвестицій ТОВ «Кусум Фарм» повністю залежать від правильно проведених розрахунків собівартості продукції та її подальшого продажу. Ми вважаємо, що запропоновані підходи до посилення внутрішнього контролю, дадуть можливість підприємству отримати певний прогнозований відсоток прибутку за рахунок своєчасного проведення оцінки якості та собівартості виготовленої підприємством продукції. Тому, своєчасне проведення запропонованих заходів дасть можливість підприємству спрогнозувати

основні недоліки в виробничому процесі та розробити шляхи та напрямки їх усунення з метою подальшого ефективного функціонування установи.

ВИСНОВКИ

Інвестиційна діяльність підприємств є одним з найбільш складних і ризикових видів бізнесу. Її результати мають значний вплив на ефективність підприємництва в цілому. Головною проблемою, що заважає підприємствам розвиватися, на сьогоднішній час, є відсутність фінансування як поточної діяльності, так і перспективної.

Сучасні умови господарювання вимагають докорінно нового бачення ролі та функціонального призначення обліку результатів діяльності підприємств, які останнім часом все більшою мірою залежать від здійснення суб'єктами господарювання фінансових інвестицій.

Організація обліку довгострокових інвестицій та джерел їх фінансування є запорукою стабільної та ефективної роботи будь-якого підприємства.

Тому питання вдосконалення організації обліку фінансових інвестицій та контролю за їх виконанням є актуальним.

Проводячи аналіз фінансового стану ТОВ «Кусум Фарм» можна зробити висновок про стійкий фінансовий стан, адже підприємство за рахунок власних коштів спроможне забезпечувати виконання зобов'язань перед кредиторами.

Головним завданням підприємства ТОВ «Кусум Фарм» на сьогодні є мінімальні фінансові вкладення у виробничий процес підприємства та отримання максимальних прибутків. Проте, вміння ефективно та раціонально розподілити фінанси та правильно їх використовувати й визначають ефективність функціонування підприємства та його здатність конкурувати на ринку фармацевтичних послуг.

Підприємством ТОВ «Кусум Фарм» постійно відбувається активне залучення нових інвесторів у діяльність власної установи та виробництво нових лікарських препаратів. Саме за рахунок цього підприємство сьогодні

працює на розширення виготовлення продукції лікарських препаратів та пошук нових імпортерів сировини для виготовлення нових лікарських форм.

ТОВ «Кусум Фарм» організовує облік фінансових інвестицій з метою визначення ефективності грошових вкладень чи навпаки пошуку недоліків та втрат від такого інвестування. Відповідно, на основі отриманих даних, в ході аналізу, підприємство має можливість проаналізувати свої сильні та слабкі сторони на момент фінансового інвестування та в подальшому уникати непередбачених рішень при здійсненні вкладів у вигляді інвестицій.

Для ефективно організації обліку та контролю фінансових інвестицій, на нашу думку, на підприємстві повинні розроблятися та своєчасно затверджуватися напрямки діяльності та ведення внутрішніх регламентів. Зокрема, сюди можна віднести контроль за веденням фінансових та господарських операцій діяльності підприємства.

З метою покращення організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві пропонується розробляти матеріали планування діяльності підприємства в розрізі освоєння інвестицій. Це дасть можливість швидко оцінити дієвість заходів та провести власну комплексну оцінку такої фінансової діяльності підприємства.

На нашу думку, для удосконалення організації обліку фінансових інвестицій на підприємстві необхідно посилити контроль операцій обліку готової продукції, проводити аудит виробничих витрат. Адже, організація обліку фінансових інвестицій має охоплювати процес від первинної реєстрації економічної інформації до складання звітності та отримання результатів.

Враховуючи те, що ТОВ «Кусум Фарм» є виробничим фармацевтичним підприємством, нами пропонується посилити контроль за рухом активів, переданих до продажу. З метою фіксації результатів контролю нами пропонується запровадити Документ фіксації результатів контролю.

Перспективами подальших досліджень вбачаємо вивчення системи організації обліку та аудиту фінансової звітності та фінансової стратегії ТОВ «Кусум Фарм» з метою забезпечення сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 // Галицькі контракти. – 1999. - № 36. 112 с.
2. Закон України «Про визначення розмірів збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння і валютних цінностей» від 06.06.95 р. № 217/95-ВР.
3. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 22.05.97 р. № 283/97-ВР // Все про бухгалтерський облік. – 1999. № 53.
4. Закон України «Про підприємства в Україні» від 27.03.91 р. № 887-ХІІ. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991.272 с.
5. Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.97 р. № 168/97-ВР. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1997. – N 21. 156 с.
6. Закон України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» від 03.03.98 р. № 147/98-ВР. // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. – N 34. 228 с.
7. Постанова Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» від 17.06.92 р. № 2471-ХІІ.
8. Інструкція по бухгалтерському обліку балансової вартості груп основних фондів, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 24.07.97 р. № 159.
9. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. № 87.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №12 «Фінансові інвестиції»

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. № 87.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.
14. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291.
15. Бескоста Г.М. Аудит: Конспект лекції / Г.М. Бескоста. – Запоріжжя, 2007. 185 с.
16. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: 2000.460 с.
17. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік. Навч. посібник для студентів. – Житомир: ЖІТІ, 2000. 448 с.
18. Бондаренко Н. О. Облік і аудит суб'єктів підприємницької діяльності: Навчальний посібник / Н. О. Бондаренко, В. Д. Понікаров, С. М. Попова. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004.300 с.
19. Гамова О.В. Проведення обліку та аудиту фінансових інвестицій на виробництво: теоретичні аспекти /О.В. Гамова, В.А. Головань // Економічний вісник Донбасу – 2014.130 с.
20. Голяш І. Особливості сучасного стану системи контролю та необхідність її реорганізації / І. Голяш, Л. Будник // Проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу, контролю та аудиту у сфері надання послуг: Матер. міжнар. наук.-практ. конф., 15-16 груд. 2005 р. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. 189 с.
21. Кулаковська Л.П. Організація і методика обліку та аудиту фінансових інвестицій: навч. посібник / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2004. 568 с.

22. Коваленко А.Г. Деякі аспекти оцінки фінансових інвестицій (Кременчук, 21 березня 2011р.). – Кременчук : КІДУЕП, 2011.246 с.
23. Каменська Т.О. Наукове визначення сутності внутрішнього аудиту/Т.О. Каменська//Науковий вісник. Збірник наукових праць.– 2010.150 с.
24. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.254 с.
25. Макаренко А.П. Організація і методика обліку та аудиту фінансових інвестицій: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. – Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.
26. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту виробничих запасів / А.П. Макаренко, Т.Г. Ярданова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – Вип. 2 (11). – Полтава: ПДАА. – 2015. 185 с.
27. Мандриченко О. В. Місце аудиторського контролю в системі фінансового контролю / О. В. Мандриченко // Європейський шлях розвитку України: К. : Київський міжнародний університет, 2010. 208 с.
28. Облік і аналіз фінансових інвестицій (на прикладі промислових підприємств України): Автореф. дис... канд. екон. наук / А.Г. Коваленко; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – К., 2016.368 с.
29. Петрик О.А. Облік і аудит: методологія і організація: Монографія/ О.А. Петрик – К.: КНЕУ, 2003. 268 с.
30. Петрик О. А. Теоретичні засади розвитку національної системи обліку та аудиту на підприємствах України / О. А. Петрик, Г. М. Давидов // Аудитор України. – 2012.210 с.
31. Сопко В.В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К: 2000. 752с.
32. Садовников О. А. Шляхи вдосконалення організації і методики аудиту доходів за видами діяльності // Аудитор України. – 2008. 292 с.

33. Усач Б. Ф. Організація та методика обліку і аудиту фінансових інвестицій: Підручник / Б. Ф. Усач, З. О. Душко, М. М. Колос. – Київ: Знання, 2006. 295 с.

34. Фінансова звітність ТОВ «Кусум Фарм» за період 2015-2020 рр.
Режим доступу: [//nomis.com.ua/33525927-tovarystvo-z-obmezhenoiu-vidpovidalnistiu-kusum-farm#finance](http://nomis.com.ua/33525927-tovarystvo-z-obmezhenoiu-vidpovidalnistiu-kusum-farm#finance).

ДОДАТКИ

Додаток А

SUMMARY

Lynnyk A.S. Accounting and control of financial investments. – Qualifying work of the bachelor. NNI BIEM, Sumy, 2021.

The paper reveals the theoretical and practical aspects of accounting and control of financial investments, an assessment of the state of accounting of financial investments and the peculiarities of control of financial investments at the analyzed enterprise are considered. The main purpose of this study is to develop recommendations for improving the accounting and control of financial investments in the enterprise.

Keywords: enterprise, financial investments, accounting policy, financial investment accounting, financial investment control.

АНОТАЦІЯ

Линник А. С. Облік і контроль фінансових інвестицій. – Кваліфікаційна робота бакалавра. ННІ БІЕМ, Суми, 2021 р.

У роботі розкриті теоретичні та практичні аспекти обліку та контролю фінансових інвестицій, проведена оцінка стану організації обліку фінансових інвестицій, а також розглянуто особливості контролю доходів фінансових інвестицій на аналізованому підприємстві. Основною метою цього дослідження є розробка рекомендації щодо поліпшення обліку і контролю фінансових інвестицій на підприємстві.

Ключові слова: підприємство, фінансових інвестицій, облікова політика, облік фінансових інвестицій, контроль фінансових інвестицій.

Додаток Б

Таблиця Б.1 – Баланс активу ТОВ «Кусум Фарм» за період 2018-2020 рр.
(тис. грн) [34].

Активи	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2020 р.
Активів всього	360 014	432 044	506 969
Необоротні активи	171 499	216 905	283 794
Нематеріальні активи:	2 972	7 211	7 936
первісна вартість	4 299	9 639	11 100
амортизація (%)	44,65%	33,67%	39,86%
Основні засоби:	168 260	209 531	275 804
первісна вартість	245 746	307 675	390 290
зноси (%)	44,44%	46,84%	41,51%
Всього оборотні активи:	187 832	214 071	221 747
Запаси (у тому числі):	93 854	128 399	136 867
виробничі запаси (%)	58,00%	63,05%	47,86%
незавершене виробництво (%)	17,47%	9,41%	9,09%
готова продукція (%)	24,38%	27,10%	42,62%
товари (%)	0,15%	0,43%	0,42%
Поточна дебіторська заборгованість	86 446	60 942	53 260
Дебіторська заборгованість перед бюджетом	1 221	16 176	15 995
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 645	7 074	11 750
Поточні фінансові інвестиції	10	10	10
Гроші та їх еквіваленти	765	1 480	2 905
Витрати майбутніх періодів	684	1 068	1 428
Інші оборотні активи	86 446	60 942	53 260

Додаток В

Таблиця В.1 – Баланс пасиву ТОВ «Кусум Фарм» за період 2018-2020 рр.
(тис. грн) [34].

Пасив	на 31.12.2018 р.	на 31.12.2019 р.	на 31.12.2020 р.
Разом капітал і зобов'язання	360 014	432 044	506 969
Зареєстрований (пайовий) капітал	4 620	4 620	4 620
Додатковий капітал	0	0	0
Резервний капітал	0	0	0
Неоплачений капітал	(0)	(0)	(0)
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(80 266)	(15 577)	153 101
Всього довгострокові зобов'язання:	168 052	58 015	17 422
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0
Всього поточні зобов'язання:	186 879	301 263	186 879
Короткострокові кредити банків	140 259	223 730	200 212
Доходи майбутніх періодів	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1 039	884	763
Торгова та інша поточна кредиторська заборгованість (у тому числі):	29 984	41 807	12 666
за товари, роботи, послуги (%)	52,33%	99,53%	99,72%
за одержаними авансами (%)	n/a	n/a	n/a
за розрахунками з бюджетом та страхування (%)	0,15%	0,35%	0,27%
за розрахунками з оплати праці (%)	0,12%	0,12%	0,01%
за іншими розрахунками (%)	47,41%	n/a	n/a

Додаток Г

Таблиця Г.1 – Документ фіксації результатів контролю

№	Питання ревізії та процедури контролю	Термін	Виконавець	Підпис
1	Стан усунення порушень, недоліків, виявлених попередніми ревізіями			
2	Відповідність фактичної діяльності підприємства видам діяльності, передбаченим Статутом, законодавству та отриманим дозвільним документам: <ul style="list-style-type: none"> • перевірка наявності документів про реєстрацію суб'єкта господарювання в органах державної влади; • перевірка відповідності видів діяльності, що передбачені Статутом, із видами діяльності, на які видані ліцензії, сертифікати, квоти, дозволи тощо; • перевірка відповідності видів діяльності, що передбачені Статутом, із фактичною діяльністю, що здійснювалась підприємством протягом періоду, який підлягає ревізії 			
3	Перевірка фінансових планів, стану їх виконання: <ul style="list-style-type: none"> • дотримання встановленої законодавством процедури складання, затвердження (погодження) фінансового плану та внесення змін до нього; • перевірка обґрунтованості планових показників фінансового плану; дотримання граничного обсягу встановлених законодавством окремих витрат; • стан виконання фінансового плану 			
4	Проведення безготівкових операцій в національній та іноземній валюті: <ul style="list-style-type: none"> • інформація про всі рахунки, які було відкрито об'єктом контролю в установах банків (органах Державного казначейства (Державної казначейської служби)), і у періоді, що підлягав ревізії, • дотримання законодавства при відкритті, використанні і закритті рахунків підприємства; • дотримання законодавства під час списання коштів з рахунків, наявність документів, які підтверджують відповідні операції; • дотримання законодавства при здійсненні операцій по зарахуванню коштів на рахунки 			
5	Проведення готівкових операцій в національній та іноземній валюті: <ul style="list-style-type: none"> • перевірка наявності договору про повну матеріальну відповідальність з посадовою особою, яка виконує функції касира; • організація фактичного контролю за збереженням коштів - інвентаризація наявних коштів у касі об'єкта контролю, дотримання строків, порядку та обов'язковості у передбачених випадках проведення інвентаризації каси; 			

Продовження таблиці Г.1

5	<ul style="list-style-type: none"> • перевірка дотримання ліміту готівки в касі; • дотримання законодавства в частині своєчасності та повноти оприбуткування готівки в касу, а також на рахунки в установах банків готівки, виданої з каси об'єкта контролю для зарахування на відповідні рахунки; • дотримання законодавства під час списання готівки з каси відповідно до видаткових касових документів; • дотримання законодавства в частині відшкодування витрат на відрядження та інших витрат, проведених за рахунок підзвітних коштів; • своєчасність звітування про використання коштів, виданих у підзвіт, та повернення підзвітними особами сум невикористаної готівки в касу 			
6	<p>Повнота надходження, достовірність і правильність визначення доходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перевірка правильності визнання доходів; • перевірка правильності визначення доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); • перевірка правильності визначення інших операційних, фінансових, надзвичайних та інших доходів; • перевірка ціноутворення; • перевірка законності та повноти отримання доходів; • вплив фактів неврахування доходів на формування чистого прибутку (збитку) підприємства та перерахування до бюджету частини чистого прибутку 			
7	<p>Законність здійснення та достовірність відображення витрат:</p>			
7.1	<p>Віднесення витрат до собівартості реалізованої продукції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність положення про калькулювання собівартості продукції, послуг вимогам нормативно-правових актів; • перевірка правильності віднесення витрат до виробничої собівартості за складом та елементами витрат, у тому числі правильність формування прямих матеріальних витрат; прямих витрат на оплату праці; інших прямих витрат, змінних загальновиробничих та постійних розподілених витрат; • правильність визначення методів розподілення загальновиробничих витрат за об'єктами калькулювання, наявність відповідних наказів; • наявність технічно обґрунтованих нормативів витрат матеріалів на виробництво продукції, послуг та законність списання матеріалів; 			

Продовження таблиці Г.1

7.1	<ul style="list-style-type: none"> • правильність визначення понаднормативних виробничих витрат; • перевірка витрат незавершеного виробництва; • вплив порушень щодо правомірності віднесення витрат до собівартості реалізованої продукції на формування чистого прибутку та сплати до бюджету частини чистого прибутку (дивідендів) 			
7.2	<p>Здійснення витрат операційної діяльності, які не включаються до собівартості реалізованої продукції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правильність визнання витрат, не пов'язаних з виробництвом; • правильність формування та законність здійснення адміністративних витрат; • правильність формування та законність здійснення витрат на збут; • правильність формування та законність здійснення інших операційних витрат; • вплив порушень при відображенні витрат операційної діяльності на формування чистого прибутку та сплати до бюджету частини чистого прибутку (дивідендів) 			